

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 204/2022
30.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранке Дражић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., кога заступа пуномоћник Гордана Примовић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке – решења Управног суда – Одељења у Крагујевцу I-5 Ув 165/21 од 10.02.2022. године, у предмету инспекцијских мера, у нејавној седници већа одржаној 30.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева за накнаду трошкова.

Образложење

Побијаним решењем, ставом првим диспозитива, одбијен је приговор подносиоца захтева изјављен против решења Управног суда III-7 У 21164/20 од 25.02.2021. године, којим је одбачена његова тужба применом члана 26. став 1. тачка 2) Закона о управним споровима, јер акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој законитости се одлучује у управном спору. Ставом другим диспозитива побијаног решења одбијен је захтев подносиоца приговора за накнаду трошкова поступка по приговору.

У захтеву за преиспитивање побијаног решења, поднетом због повреде правила поступка које је од битног утицаја на решење ове управне ствари и повреде закона, другог прописа или општег акта, подносилац наводи да је погрешна оцена Управног суда да оспорено наређење Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Дирекције полиције, Полицијске управе Кикинда, Одељења криминалистичке полиције није управни акт. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијано решење укине односно преиначи, а тражи и трошкове управног спора.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијано решење у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Из стања у списима произлази да је подносилац захтева поднео тужбу Управном суду којом је предложио да суд поништи наређење надлежног полицијског службеника Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Дирекције полиције, Полицијске управе Кикинда, Одељење криминалистичке полиције број 23118/2020-1-3 од 29.10.2020. године, којим му се изриче хитна мера привремена забрана да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова на основу процене ризика број 23118/2020-1-1. Решењем судије појединца Управног суда – Одељења у Новом Саду III-7 У 21164/20 од 25.02.2021. године, тужба је одбачена применом члана 26. став 1. тачка 2) Закона о управним споровима, јер акт који се тужбом оспорава не представља управни акт о чијој законитости се одлучује у управном спору, нити коначни појединачни акт у смислу одредаба чл. 3. и 4. Закона о управним споровима.

Поступајући по приговору подносиоца тужбе изјављеном против наведеног решења судије појединца Управног суда, посебно веће Управног суда је побијаним решењем приговор одбило, при чему је прихватило разлоге наведене у образложењу побијаног решења судије појединца.

Одредбама члана 3. у вези члана 8. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита и коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита као и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено.

Одредбама члана 17. Закона о спречавању насиља у породици ("Службени гласник РС" број 94/16) прописано је: да ако после процене ризика установи непосредну опасност од насиља у породици, надлежни полицијски службеник доноси наређење којим изриче хитну меру учиниоцу који је доведен у надлежну организациону јединицу полиције (члан 15. став 1) (став 1); да су хитне мере - мера привременог удаљења учиниоца из стана и мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој (став 2); да наређењем могу да се изрекну обе хитне мере (став 3); да наређење садржи назив органа који га доноси, податке о лицу коме се изриче хитна мера, врсту хитне мере која се изриче и њено трајање, дан и час изрицања хитне мере и обавезу лица коме је изречена хитна мера да се по њеном истеку јави полицијском службенику који је изрекао (став 4); да се наређење уручује лицу коме је хитна мера изречена, а ако оно одбије пријем наређења, надлежни полицијски службеник саставља о томе белешку, чиме се сматра да је наређење уручено (став 5); да надлежни полицијски службеник доставља наређење, одмах после његовог уручења, основном јавном тужиоцу на чијем подручју се налази пребивалиште, односно боравиште жртве, центру за социјални рад и групи за координацију и сарадњу, а жртва насиља писмено се обавештава о врсти хитне мере која је изречена (став 6).

Одредбама члана 18. истог закона је прописано: да после пријема обавештења, процене ризика и наређења, основни јавни тужилац проучава обавештења и вреднује процену ризика надлежног полицијског службеника (став 1); да ако после тога

установи непосредну опасност од насиља у породици, дужан је да суду поднесе предлог да се хитна мера продужи, у року од 24 часа од часа уручења наређења лицу коме је изречена хитна мера (став 2); да уз предлог, основни јавни тужилац доставља суду и процену ризика надлежног полицијског службеника, своје вредновање његове процене ризика и друге доказе који указују на непосредну опасност од насиља у породици (став 3).

Одредбама члана 19. Закона о спречавању насиља у породици је прописано: да се предлог да се хитна мера продужи подноси основном суду на чијем подручју се налази пребивалиште, односно боравиште жртве, а о предлогу одлучује судија појединац (став 1); да суд продужава хитну меру ако после вредновања процене ризика надлежног полицијског службеника, вредновања процене ризика које је учинио основни јавни тужилац, оцене приложених доказа и тврдњи из предлога основног јавног тужиоца и оцене изјашњења лица коме је хитна мера изречена, установи непосредну опасност од насиља у породици, иначе одбија предлог као неоснован (став 2); да се решење о предлогу доноси без одржавања рочишта, у року од 24 часа од пријема предлога да се хитна мера продужи (став 3).

Одредбама члана 20. истог закона је прописано: да основни јавни тужилац и лице коме је изречена хитна мера могу против решења основног суда поднети жалбу вишем суду, у року од три дана од дана пријема решења, а преко основног суда који је донео решење (став 1); да је основни суд дужан да жалбу и све списе предмета проследи вишем суду у року од 12 часова од пријема жалбе (став 2); да о жалби одлучује веће вишег суда од троје судија, у року од три дана од дана када је примило жалбу од основног суда (став 3); да виши суд може одбити жалбу и потврдити решење основног суда или усвојити жалбу и преиначити решење основног суда, а да не може укинути решење основног суда и предмет вратити основном суду на поновно поступање (став 4); да жалба не одлаже извршење решења основног суда (став 5); да се на поступак одлучивања о продужавању хитне мере сходно примењује закон којим се уређује парнични поступак, ако овим законом није другачије одређено (став 6).

Оспореним наређењем Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Дирекције полиције, Полицијске управе Кикинда, Одељење криминалистичке полиције од 29.10.2020. године, које је донето применом члана 17. Закона о спречавању насиља у породици, учиниоцу је изречена хитна мера којом му се привремено, на период од 48 часова, забрањује да контактира жртву насиља. Према томе, тим актом – наређењем није одлучено о главној ствари – о предмету поступка, нити се прејудицира исход тог поступка односно спора, већ је у питању хитна мера привременог карактера. Стога Врховни касациони суд налази да оспорени акт не представља коначни појединачни акт из члана 3. Закона о управним споровима којим је решено о одређеном праву или обавези неког лица, већ представља хитну меру привременог и превентивног карактера установљену у складу са Законом о спречавању насиља у породици.

Врховни касациони суд је приликом оцене основаности поднетог захтева имао у виду и праксу Уставног суда. Одлуком Уставног суда Уж – 2919/2018 од 26.12.2019. године, одбијена је као неоснована уставна жалба изјављена против наређења Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа у

Ужицу – Пожега Пу 57/18 од 08. фебруара 2018. године којим је изречена хитна мера привремене забране могућем учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој у трајању од 48 часова. Уставни суд је констатовао да се спречавање насиља у породици састоји од скупа мера којима се открива да ли прети непосредна опасност од насиља у породици и скупа мера које се примењују када је непосредна опасност откривена. Уставни суд је оценио као очигледно неосноване наводе подносиоца уставне жалбе да јој је изреченом хитном мером повређено право на жалбу или друго правно средство из члана 36. став 2. Устава, образложивши свој став на следећи начин: „Прво, Закон о спречавању насиља у породици не предвиђа могућност изјављивања жалбе против наређења надлежног полицијског службеника којим је изречена хитна мера. Друго, иако формално није прописано право на жалбу против наређења Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције – Полицијска управа у Ужицу – Пожега Пу 57/18 од 08. фебруара 2018. године, Уставни суд налази да је обезвређено преиспитивање наређења којим је одређена привремена мера забране могућем учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој. Наиме, надлежни основни суд је ех offiсiо дужан да одлучи о основаности хитне мере која је одређена наредбом, а по предлогу јавног тужиоца о продужењу хитне мере...“

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Врховни касациони суд је, с обзиром на то, да је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) одлучио као у другом ставу диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 30.05.2022. године, Узп 204/2022

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић